

فیلمنامه نویسه در قرن ۲۱

راهنمای جامع فیلمنامه نویسه برای فیلم های فردا

THE 21ST CENTURY SCREENPLAY

A comprehensive guide
to writing tomorrow's films

Linda Aronson
Translated by: Shapour Azimi

لیندا آرنسون
ترجمه ی شاپور عظیمی

www.ketab.ir

سرشناسه	: آرنسون، لیندا، ۱۹۵۰ - م. Aronson, Linda
عنوان و نام پدیدآور	: فیلمنامه‌نویسی در قرن ۲۱: راهنمای جامع فیلمنامه‌نویسی برای فیلم‌های فردا/ لیندا آرنسون؛ ترجمه‌ی شاپور عظیمی.
مشخصات نشر	: تهران: بنیاد سینمایی فارابی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۷۴۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۳۹-۵۱-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: : The 21st century screenplay : a comprehensive guide to writing tomorrow's films , c2010.
عنوان دیگر	: راهنمای جامع فیلمنامه‌نویسی برای فیلم‌های فردا.
موضوع	: فیلمنامه‌نویسی
موضوع	: Motion picture authorship :
شناسه افزوده	: عظیمی، شاپور، ۱۳۴۲ -، مترجم
شناسه افزوده	: Azimi, shapoor :
شناسه افزوده	: بنیاد سینمایی فارابی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ف ۹ ۱۹۹۶ / PN
رده بندی دیویی	: ۸۰۸/۳۹۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۱۹۶۸۰

انتشارات بنیاد سینمایی فارابی

فیلمنامه نویسه در قرن ۲۱ (راهنمای جامع فیلمنامه نویسه برای فیلم‌های فردا)

نوبت پنجم، ۱۳۹۷

نویسنده: لیندا آسوز

مترجم: شاپور سیمین

مدیر اجرایی: مریم رهنما

طراح جلد: صادق جمالی

صفحه‌آرایی: حمید کریمی

ویراستار: ندا نوری

ناظر چاپ: یوسف بزاز

لیتوگرافی و چاپ: نقره‌آبی

صحافی: هادی

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۵۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۳۹-۵۱-۶

کلیه حقوق متعلق به بنیاد سینمایی فارابی و محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان سی تیر، شماره‌ی ۵۹، کدپستی: ۱۱۳۵۸۱۷۱۱۳

تلفن: ۶۶۷۲۷۸۵۵

مراکز پخش: آوند دانش: ۶۶۵۹۱۹۰۹ ققنوس: ۶۶۴۶۰۰۹۹

۱۰	مقدمه‌ی مترجم
۱۲	پیشگفتار: قلمرو کشف‌نامه
۱۷	مقدمه‌ی نویسنده

بخش اول: پیداکردن ایده

۲۷	فصل اول: خلاقیت و حل کردن مشکلات معمول
۲۸	فصل دوم: کسب سریع ایده‌های خوب از مدل‌های سه‌بعدی
۴۶	فصل سوم: کسب ایده‌های خوب و فوری از مدل‌های دیگر
۶۳	فصل چهارم: درگیر چه فیلمی هستیم؟
۷۲	

بخش دوم: ساختار روایی متداول

۹۱	فصل پنجم: نگاهی کلی به ساختار روایی متداول
۹۲	فصل ششم: طراحی ساختار سه‌پرده‌ای متداول
۱۱۵	فصل هفتم: عادی بودن و آشوب (مقدمه‌چینی)
۱۲۴	فصل هشتم: خط کشش یا خط ارتباط
۱۳۰	فصل نهم: پروتاگونیست‌ها و شخصیت‌هایی که پروتاگونیست به نظر می‌رسند اما نیستند
۱۳۹	

۱۵۲	فصل دهم: یک پروتاگونیست، چندین آنتاگونیست
۱۶۰	فصل یازدهم: شخصیت پردازی
۱۷۲	فصل دوازدهم: طرح ریزی و نقطه‌ی چرخش اول
۱۸۰	فصل سیزدهم: پرده‌ی دوم
۱۹۳	فصل چهاردهم: پرده‌ی سوم: نقطه‌ی اوج، نتیجه‌ی نهایی، نمادگرایی و اسطوره
۲۰۳	فصل پانزدهم: تحلیل ساختاری پیاو

بخش سوم: طراحی عملی

۲۱۴	فصل شانزدهم: ماهیت یک کار مهم
۲۲۰	فصل هفدهم: طراحی دقیق: ضربه‌ها، درهم‌آمیختن و فشردن‌سازی
۲۳۸	فصل هیجدهم: طراحی: توصیه‌ها، تله‌ها و بازنویسی
۲۵۵	فصل نوزدهم: طراحی: با عضلات طراحی خاص

بخش چهارم: روایت متوالی

۲۷۲	فصل بیستم: مقدمه‌ای بر روایت متوالی
۲۷۹	فصل بیست‌ویکم: شش طبقه‌بندی روایت متوالی
۲۸۹	فصل بیست‌ودوم: چه ساختاری مناسب فیلم من است؟

قسمت اول: روایت متوالی

۲۹۷	فصل بیست‌وسوم: روایت متوالی: یک مقدمه
۳۰۵	فصل بیست‌وچهارم: غیرعادی بودن در روایت متوالی
۳۱۴	فصل بیست‌وپنجم: روایت متوالی خود را بنویسید
۳۲۹	فصل بیست‌وششم: شهر امید: نمونه‌ای از روایت متوالی

قسمت دوم: روایت چندپروتاگونیستی

۳۳۶	فصل بیست‌وهفتم: روایت چندپروتاگونیستی: پیش‌درآمد
۳۵۳	فصل بیست‌وهشتم: چندین پروتاگونیست: طراحی مقدماتی
۳۵۹	فصل بیست‌ونهم: پروتاگونیست‌های متعدد: طراحی خط‌کش گروهی
۳۶۹	فصل سی‌ام: پروتاگونیست‌های متعدد: طراحی خطوط ارتباط

فصل سی و یکم: پیامدهای طراحی جست وجوها، پیوند دوباره و گرفتاری ها
در فیلمی با چند پروتاگونیست ۳۸۱

فصل سی و دوم: زیبایی امریکایی: گرفتاری اجتماعی چند پروتاگونیست ۳۹۲

قسمت سوم: روایت سفرهای دوگانه ۳۹۹

فصل سی و سوم: سفرهای دوگانه ۳۹۹

قسمت چهارم: روایت فلاش بک ۴۰۷

فصل سی و چهارم: فلاش بک: مقدمه ۴۰۷

فصل سی و پنجم: نرم نای فلاش بک ساده ۴۱۰

فصل سی و ششم: فلاش بک روایت دوگانه یا پیچیده: مقدمه ۴۳۶

فصل سی و هفتم: رؤیای برحسب و فلاش بک شرح حال ۴۴۵

فصل سی و هشتم: فلاش بک: پروتاگونیست ها، آنتاگونیست ها و بیگانه ی اسرارآمیز ۴۵۹

فصل سی و نهم: فلاش بک مربوط به شرح حال و صدای روی تصویر ۴۸۰

فصل چهلیم: طراحی فیلمی با روایت دوگانه که از فلاش بک استفاده می کند ۴۸۴

فصل چهل و یکم: بررسی موردی فیلم ملی در آن فلاش بک: آثار متعارف و نامتعارف ۴۹۷

قسمت پنجم: روایت داستان های متوالی ۵۱۹

فصل چهل و دوم: روایت داستان های پیوسته: مقدمه ۵۱۹

فصل چهل و سوم: داستان های پیوسته: داستان هایی که درون فیلم می گذارند ۵۲۷

فصل چهل و چهارم: داستان های پیوسته: چشم اندازهای متفاوت ۵۳۲

فصل چهل و پنجم: داستان های پیوسته: نتایج متفاوت ۵۴۰

فصل چهل و ششم: داستان های پیوسته: فیلم های چمدانی ۵۴۸

فصل چهل و هفتم: داستان های پیوسته: تصحیح داستان های سفری با

چهار چوب چمدانی (ادیسه ی هومر) ۵۸۱

قسمت ششم: روایت متوالی گسیخته ۵۹۰

فصل چهل و هشتم: روایت متوالی گسیخته: مقدمه ۵۹۰

فصل چهل و نهم: ریتم، ارتباط، معنا و پایان بندی در روایت متوالی گسیخته ۵۹۶

فصل پنجاهم: روایت متوالی گسیخته: ساختار ۲۱ گرم ۶۰۶

فصل پنجاه و یکم: چهار فیلم با روایت متوالی گسیخته ۶۲۲

بخش پنجم: گمشده در روایت: فیلم‌هایی با نقص‌های ساختاری ۶۴۱

فصل پنجاه و دوم: فیلم‌های روایی متداول با نقص‌های ساختاری ۶۴۲

فصل پنجاه و سوم: نقص ساختاری فیلم‌هایی با روایت موازی ۶۵۳

بخش ششم: روی کاغذ آوردن ۶۸۹

فصل پنجاه و چهارم: نوشتن صحنه: شرح و بیان، پیش‌داستان و زیرمتن ۶۹۰

فصل پنجاه و پنجم: گفت‌وگو ۶۹۷

فصل پنجاه و ششم: نوشتن پیش‌نویس / طرح فیلمنامه و فیلمنامه ۷۱۸

در مقام دستوراتی آفرینش ۷۱۸

نمایه ۷۳۰

تا کنون کتاب‌های بسیاری در مورد فیلمنامه‌نویسی ترجمه و منتشر شده است و این گفته اغراق‌آمیز نیست که حقیقتاً همه‌ی این آثار بر اساس رویکرد سنتی فیلمنامه‌نویسی به رشته‌ی تحریر خرد شده‌اند؛ یعنی همان روش آشنای سه‌پرده‌ای که با ترجمه کتاب‌های سید فیلد بیش از سه دهه، رویکرد غالب تدریس فیلمنامه، نه تنها در کشور ما بلکه در سینمای جهان بوده است. این رویکرد با استقبال بسیاری روبه‌رو شد و کمتر شاهد آن بوده‌ایم که نویسنده‌ای، به رویکردهای دیگر پرداخته باشد. در دهه‌ی اخیر، با ساخته شدن آثاری در سینمای جهان که از رویکرد سه‌پرده‌ای تبعیت نکرده‌اند و مورد استقبال قرار گرفته‌اند، به تدریج، در میان سینمادوستان، رویکردهای دیگری به فیلمنامه مورد توجه قرار گرفت. اکنون دیگر آثاری مانند ۲۱ گرم، بابل، سه خاکسپاری برای ملکیداس استرادا و آثاری از این دست، با رویکردهایی ساختارشکنانه، به نمادهای جدید سینمای جهان بدل شدند. بر این اساس، لیندا آرنسون، نویسنده‌ی استرالیایی، در حوزه‌ی روایت موازی کتابی را به نگارش درآورد که در نوع خودش یکه است و معادلی در میان کتاب‌های سینمایی آموزش فیلمنامه‌نویسی ندارد. او در کتاب حاضر، چندین شیوه در روایت آثار نامتعارف را مطرح کرده و برای هر یک چندین نمونه از

فیلم‌های گوناگون عرضه کرده است. کتاب وی، که اکنون ترجمه‌ی فارسی آن تقدیم علاقه‌مندان به فیلمنامه‌نویسی می‌شود، در نوع خود بی‌نظیر است و شاید همین امر مطالعه‌ی آن را برای خوانندگان کتاب اندکی دشوار کرده باشد. آرنسون اصطلاحات خاص خودش را در این کتاب آفریده و مثال‌هایی ارائه داده که از نظر وی، به تبیین تئوری‌هایش یاری می‌رساند. برای همین، به خوانندگان این کتاب توصیه می‌شود که هر فصل را با دقت دنبال کنند و از همه مهم‌تر، برای شناخت هر چه پیشتر روایت‌های گوناگونی که در کتاب درموردشان بحث شده است، حتّی به نمونه‌هایی که مؤلف اشاره می‌کند رجوع کنند. یافتن برخی از آثاری که در ظاهر، شاید از نظر ما مهجور باشند اما، در فضای مجازی، به بسیاری از آن‌ها می‌توان دسترسی داشت. کلید درک کتاب فیلمنامه‌نویسی در قرن ۲۱ است. امید است که با حضور این کتاب در بازار کتاب‌های فیلمنامه‌نویسی، به‌زودی شاهد رویکردهای تازه‌ای در بررسی روایت‌های متفاوت سینمایی در میان سینماگران خودمان باشیم.

شاپور عظیمی

بهار ۱۳۹۷

1. The Piche
2. Eternal Sunshine of the Spotless Mind
3. 21 grams
4. Babel
5. The Hours

1. The Piche
2. The Wire
3. The Piche
4. The Piche